

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze  
Studentská komora Rady vysokých škol

# WORK:SHOP



Workshop 3.0  
Moderní výukové metody

Sborník příspěvků

Ostrava, 24.–25. dubna 2015

Workshop pořádá

# SK: >RVŠ

Studentská komora Rady vysokých škol  
[www.skrvs.cz](http://www.skrvs.cz)

a hostí



Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava  
[www.vsb.cz](http://www.vsb.cz)

a



UNIVERSITAS  
OSTRAVIENSIS

Ostravská univerzita v Ostravě  
[www.osu.cz](http://www.osu.cz)

Sborník vydává



Vysoká škola chemicko-technologická v Praze  
[www.vscht.cz](http://www.vscht.cz)

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze  
Studentská komora Rady vysokých škol

Workshop 3.0  
Moderní výukové metody

Sborník příspěvků

Ostrava, 24.–25. dubna 2015

Sborník schválilo předsednictvo Studentské komory Rady vysokých škol  
dne 21.10.2015.

© František Moulis, Stanislav Jeřábek, 2015

ISBN 978-80-7080-938-9

# Obsah

Úvodem . . . . .	4
Slovo předsedy . . . . .	5
Summary . . . . .	6
<b>Činnost orgánů SK RVŠ</b>	<b>7</b>
Komise pro vysokoškolskou samosprávu . . . . .	8
Komise pro sociální a ekonomické záležitosti . . . . .	9
Komise pro postgraduální vzdělávání a tvůrčí činnost . . . . .	10
Legislativní komise . . . . .	11
Pracovní skupina pro organizaci Ceny Jana Opletala 2015 . . . . .	12
Pracovní skupina pro PR . . . . .	13
Pracovní skupina pro zahraniční záležitosti . . . . .	14
<b>Workshopy</b>	<b>15</b>
Veřejné sdílení studijních materiálů . . . . .	16
Sdílení přednášek v rámci univerzity . . . . .	17
Propagace moderních vyučovacích metod . . . . .	20
Multimediální studijní opory . . . . .	22
<b>Závěrem</b>	<b>23</b>
Překvapivě dobrý workshop . . . . .	24
Moderné vzdělávání pre vedomostnú spoločnosť . . . . .	25
Vedli jste si skvěle . . . . .	26

## Úvodem

Vážení čtenáři,

už je to nějaký pátek, kdy jsme my, studentští senátoři a členové Studentské komory Rady vysokých škol (SK RVŠ), měli možnost se sejít na Workshopu 3.0 pořádaném SK RVŠ na téma *moderní výukové metody*. Sešlo se nás celkem 77 studentů z 23 vysokých škol a měli jsme i zástupce z Asociácie doktorandov Slovenska. Času bylo málo a téma i přes naši snahu bylo opět široké. Na základě toho je mi potěšením vám představit sborník, ve kterém najdete zejména příspěvky hostů spolu s komentáři moderátorů jednotlivých workshopů a v neposlední řadě i pár vašich komentářů a podnětů. Doufám, že tento materiál vám poslouží jako podklad do diskuze o moderních vyučovacích metodách ve vašich akademických senátech.

Závěrem bych ráda poděkovala Vysoké škole Báňské – Technické univerzitě v Ostravě a Ostravské univerzitě v Ostravě za poskytnutí zázemí pro realizaci workshopu, dále hostům za jejich vzácný čas, moderátorům workshopů za jejich trpělivost a v neposlední řadě Komisi pro vysokoškolskou samosprávu za realizaci tohoto workshopu.

Aneta Hašková,  
předsedkyně Komise pro vysokoškolskou samosprávu



## Slovo předsedy

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

v rukou držíte (příp. na elektronickém zobrazovacím zařízení čtete) sborník z třetího workshopu národní studentské reprezentace, Studentské komory Rady vysokých škol. Tento workshop, kterého se zúčastnilo přes sedmdesát studentských zástupců z pětadvaceti vysokých škol, se zaměřil na moderní výukové metody a přinesl mnoho zajímavých diskusí a poznatků. Ve sborníku naleznete nejen shrnutí a příspěvky z jednotlivých panelů, ale i podnětné texty účastníků této akce.

Své zkušenosti a názory s námi studenty sdíleli MUDr. Martin Vejražka, Ph.D., spoluzakladatel internetového odborného portálu WikiSkripta, MUDr. Jitka Feberová, Ph.D., ředitelka Ústřední knihovny Univerzity Karlovy v Praze, Ing. Pavel Šiler, vyučující multimediálních předmětů na Fakultě informatiky Masarykovy univerzity, PaedDr. Antonín Balnar, Ph.D., bývalý ředitel Wichterleho gymnázia v Ostravě-Porubě a Mgr. Michal Tuláček, otec právnické Ius Wiki.

Moderní technologie dobrého učitele nenahradí, mohou mu však být cennou oporou. Například i na této tezi jsme se v Ostravě shodli. Nové technologie mohou pomoci zatraktivnit výuku na všech stupních vzdělávacího systému, ale dobrým pedagogům se nikdy nevyrovnej. A na to je třeba pamatovat. Přeci jen, jak shrnuje i Jitka Feberová, odborné disputace by měly stále být a nadále zůstat základem vysokoškolského vzdělávání a elektronické formy sloužit pouze jako podpůrný prostředek této základní metody. Pavel Šiler zase vidí nahrávání přednášek jako dobrý nástroj pro její nahrazení při ojedinělé neúčasti studenta, či při nečekaných záskocích na předmětu. Ale také tento nástroj nevidí coby přímý výukový prostředek a i podle něho by určitě neměl suplovat ani přednášku, ani docházku studenta. Stejně tak, jak shrnuje Antonín Balnar, veškeré moderní elektronické pomůcky mají být pouze doprovodným aspektem výuky – mohou být zábavné a poutavé, do jisté míry mohou zvyšovat efektivitu vzdělávacího procesu, nikdy však nemohou být hlavním nástrojem výuky.

Příjemné a inspirativní čtení Vám přeje

Hynek Roubík, předseda SK RVŠ

## Summary

The Student Chamber of the Council of HEIs (SK RVŠ) is legally based student representation organization in the Czech Republic. Two universities in Ostrava hosted traditional SK RVŠ Workshop. Technical University of Ostrava and University of Ostrava provided modern rooms for 3<sup>rd</sup> annual Workshop. This time, Workshop addressed modern teaching methods. Over seventy academic senators and a representative of Slovak Ph.D. Students' Association took part in fruitful discussions over this topic. All participants gathered also to exchange their personal experience as well as to share best practices they have.

Workshop offered interesting debates with many specialist, among them e.g. Martin Vejražka, Ph.D. (cofounder of WikiSkripta), Jitka Feberová, Ph.D. (director of Charles University Central Library), Ing. Pavel Šiler (multimedia teacher at Masaryk University), Antonín Balnar, Ph.D. (former director of Wichterle secondary school in Ostrava) and Mgr. Michal Tuláček (founder of Ius Wiki).

It is not easy to summarize all the workshops, but what they have in common is obvious. Modern study methods cannot replace standard on-site teaching and learning, but it could be a great tool to improve learning process, increasing its effectivity and number of study opportunities. In these times, it is needed to reasonably combine those two approaches to achieve better results on both sides.

Workshop also assigned some space for SK RVŠ committees' work overviews. SK RVŠ plans to host several other events. The closest event is the V4+ Student Alliance meeting held at the end of April. Ph.D. Candidates' Committee plans another workshop in September. At the beginning of November, Academic Senators' Conference about graduates' employability (KAS 4.0) takes place, followed by Jan Opletal Prize. Award will take place on 17<sup>th</sup> November 2015.

SK RVŠ would like to see all interested students again at our events.



# Činnost orgánů SK RVŠ

SK RVŠ jako součást RVŠ řeší velmi širokou agendu týkající se školství. Z důvodu větší efektivity práce jsou obdobně jako v akademických senátech vysokých škol také v SK RVŠ ustanoveny orgány, kde se danou problematikou zabývá pouze část členů komory, ale o to podrobněji. V současnosti je organizačním řádem ustanovena jediná stálá komise – Legislativní komise. Zdaleka nejen o Legislativní komisi, ale i dalších komisích a pracovních skupinách v rámci SK RVŠ pojednává několik následujících stran.



## Komise pro vysokoškolskou samosprávu

Mgr. Aneta Hašková

Komise pro vysokoškolskou samosprávu (KVS) byla opět zřízena na prvním zasedání nově zvoleného pléna SK RVŠ v roce 2015. Komise je zaměřena na agendu samosprávných orgánů veřejných vysokých škol, ve kterých mají zastoupení studenti veřejných vysokých škol. Cílem komise je vytvořit aktivní fungující spolupráci mezi SK RVŠ a zástupci studentů v daných orgánech každé veřejné vysoké školy.

Na základě svého cíle jsme zorganizovali již třetí workshop v pořadí. Workshop se uskutečnil tentokrát v Ostravě 24.–25. dubna 2015 na téma *moderní vyučovací metody*, z něhož právě čtete tento sborník. Zázemí pro tento workshop poskytly Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava a Ostravská univerzita v Ostravě.

Tento rok dále plánujeme zorganizovat další konferenci akademických senátorů – KAS 4.0. Budeme ji realizovat v Brně od 6. do 8. listopadu 2015 a zázemí nám poskytne Vysoké učení technické v Brně. Téma konference bude *praxe a uplatnitelnost absolventů*. Nově na tuto akci vedle senátorů budeme chtít pozvat i zástupce studentských organizací.

Komise se také již delší dobou zabývala aktualizací statutu Ceny Jana Opletala. Tento statut byl diskutován v komisi a také jej měli možnost připomínkovat senátoři na loňské konferenci. Novelizace statutu byla schválena 7. března 2015 a letos se cena bude udělovat podlé této verze. Bližší informace o ceně se dočtete v aktualitách Pracovní skupiny pro organizaci Ceny Jana Opletala 2015.

## Komise pro sociální a ekonomické záležitosti

Bc. Michal Zima

Komise pro sociální a ekonomické záležitosti (KSEZ) je orgánem působícím v SK RVŠ již několik funkčních období po sobě. Jak již název napovídá, spektrum zájmu je značně široké a pokrývá sociální aspekty studia (stav a dostupnost institucionálního zázemí vysokých škol, stipendia všeho druhu a nakládání s nimi, rovnost šancí při studiu na vysokých školách apod.), ekonomické aspekty (finanční podpora při studiu, poplatky spojené se studiem aj.) a také témata spojující obě zaměření, např. uplatnitelnost a zaměstnatelnost absolventů.

Bohužel ne vždy v minulosti byla aktivita KSEZ dostatečná. Z tohoto důvodu bylo prvním krokem nově sestaveného týmu stabilizování a znovunastartování samotné komise. Tento úkol se očividně podařil. v současné době v komisi působí celkem deset členů, z toho tři externisté.

Agenda na letošní rok se skládá ze čtyř majoritních témat. Prvním je finanční podpora při studiu. Socioekonomické rozdíly rodin a v zásadě samotných potenciálních studentů by neměly být rozhodující v případě rozhodnutí začít či ukončit studium na vysoké škole. Navazujeme v této problematice na již přijatý poziční dokument SK RVŠ z roku 2012, který naleznete na stránkách komory. Chceme celý projekt resuscitovat, aktualizovat a dokončit.

Dalším bodem je fenomén tzv. náhradní doby pojištění. Jde o dobu, za kterou neodvádíme do sociálního systému žádné pojistné, ale přesto je nám tento čas započítán do potřebných let odvodů, abychom mohli nárokovat starobní důchod. Tato možnost zde existovala až do roku 2010, kdy bylo ovšem studium z náhradních dob vyřazeno. Chceme přijmout poziční dokument apelující na znovuzavedení prvních šesti let studia na vysoké škole do náhradní doby pojištění.

V dalším pololetí hodláme zahájit monitoring institucionálního zázemí na českých vysokých školách. Máme na mysli menzy, koleje, knihovny atd. Rádi bychom se dozvěděli o nedostacích a problémech, abychom na ně mohli upozorňovat. V tomto ohledu budeme velice rádi za tipy ze strany studentů, kteří tato zázemí denně využívají.

Posledním bodem, takovým evergreenem, je problematika uplatnitelnosti a zaměstnatelnosti studentů, kterým se budeme zabývat neustále. V současné době sbíráme data z určitých vysokých škol. Klademe důraz na propojení studia s praxí. O tomto tématu se více dozvíte na podzimní Konferenci akademických senátorů – KAS 4.0, která mu bude věnována.

## Komise pro postgraduální vzdělávání a tvůrčí činnost

Ing. Martin Papež

Hlavní náplní Komise pro postgraduální vzdělávání a tvůrčí činnost (KPVTČ) je řešení otázek týkajících se doktorského studia ve všech jeho formách, uplatnění studentů doktorských studijních programů a zapojení postdoců do výzkumné sféry. Do agendy komise spadá taktéž akreditace studijních programů a spolupráce s evropskou organizací doktorandů a mladých vědeckých pracovníků Eurodoc. Komise se především zaměřuje na možnosti zkvalitnění úrovně doktorského studia na všech vysokých školách, přičemž v rámci průzkumů jednotlivých delegátů a náhradníků získává konkrétní data z jednotlivých zastoupených univerzit, resp. jednotlivých fakult.

Od počátku roku 2015 se komise zabývala především zjišťováním struktury financování doktorandů, pod níž spadá nejen základní stipendium, ale také ohodnocení za pedagogickou činnost či výše stipendia ze specifického vysokoškolského výzkumu a další možné finanční příjmy. Komise se zaměřila také na problematiku proplácení zdravotního pojištění studentů doktorských studijních programů (DSP) starších 26 let na vysokých školách. Komise přišla s návrhem legislativních opatření, která by zajistila, aby byl plátcem pojištění stát, nikoliv proplácení formou mimořádných stipendií, jak je tomu nyní na některých vysokých školách. Komise se aktivně vyjadřuje k otázkám udělení akreditací a spolupracuje s Legislativní komisí na projednávané novele zákona o vysokých školách.

V rámci předběžných cílů by KPVTČ ráda rozšířila svoje řady o další členy z humanitních a uměleckých oborů. Je potřeba zajistit podporu a zapojení více studentů DSP, kteří by aktivně vytvářeli a zlepšovali podmínky pro studium. Současně si komise klade za cíl aktivně spolupracovat se zahraničními partnery, přičemž se například účastnila výroční konference Eurodoc (jaro 2015). Ve spolupráci s Komisí pro vysokoškolskou samosprávu je organizován workshop pro studenty DSP (září 2015), na kterém KPVTČ představí zpracovanou rešerši z výsledků šetření ke struktuře financování studentů DSP, které probíhá napříč univerzitami. V závěru roku komise plánuje představit aktualizovanou verzi pozičních dokumentů, na kterou naváže zhodnocení činnosti komise za rok 2015.

## Legislativní komise

JUDr. Mgr. Marek Hodulík

Legislativní komise (LK) se zabývá právními otázkami vysokoškolského studia a fungování vysokých škol obecně. Poskytuje poradenské a informační služby studujícím i širší akademické veřejnosti. Dbá na zákonnost a srozumitelnost vnitřních předpisů vysokých škol a to prostřednictvím svých delegátů na jednotlivých vysokých školách. Zapojuje se do tvorby celostátních právních norem týkajících se vysokého školství. Dále poskytuje právní servis ostatním komisím SK RVŠ.

V průběhu roku 2015 se Legislativní komise zapojila do finalizace vysokoškolského zákona a dále do tvorby na něj navazujících podzákonných předpisů. Zde stojí za zmínku zejména úspěšné odbourání poplatku za druhé a další studium či zapojení studentů do všech fází hodnocení a akreditačních procesů.

Legislativní komise se ve zbytku roku 2015 bude věnovat zejména dokončení návrhů podzákonných předpisů k novele zákona o vysokých školách a úpravě organizačního řádu Komory. Dále ve spolupráci s ostatními komisemi navrhne novou legislativní úpravu okruhu studentů, za které má platit zdravotní pojištění stát. Bude i nadále plnit roli odborného poradního orgánu pro ostatní komise SK RVŠ.

## Pracovní skupina pro organizaci Ceny Jana Opletala 2015

Ladislav Lázňovský

Aktivita studentů si zaslouží pozornost a ocenění. Cena Jana Opletala 2015 je tady!

SK RVŠ bude v letošním roce udělovat Cenu Jana Opletala. Pro tuto mimořádnou událost si zřídila pracovní skupinu pro organizaci celé události (PRASK CJO), která se zabývá veškerými přípravami spojenými s tímto mimořádným oceněním. Od legislativní stránky přes přípravu grafiky, pozvánek, protokolu, seznamu hostů až po samotné udělení. Na všem se podílí studenti z různých částí republiky. Nejkrásnější na tom je naše společná idea: připravit ten nejlepší večer, jaký si můžeme představit, takovou událost, která bude důstojná a nezapomenutelná. Aktivita studentů si to zkrátka zaslouží a to i bez ohledu na to, že bude oceněn pouze jeden.

PRASK CJO od února zvládla připravit mnoho věcí. Za tu nejdůležitější považujeme nový statut, vyhlášení umělecké soutěže, navázání spolupráce s dalšími skupinami lidí, přípravu protokolu a programu samotného večera. Nezbytnou součástí pro to vše je také nová modernější grafická podoba Ceny Jana Opletala. Nově upravené logo doprovází barevný styl, který se skládá z různých velkých čtverců a obdélníků. Tyto čtyřúhelníky symbolizují různé akademické obce. Ty společně tvoří kompaktní poukazující na skutečnost, že jsme všichni společně jedno studentstvo. Dalším důležitým krokem bylo vytvoření webového a facebookového zázemí. Na těchto kanálech informujeme o novinkách a dění okolo ceny. S postupem času, jak se budeme blížit slavnostnímu předání, zde naleznete nejrůznější články, fotky, rozhovory a další příspěvky. Naleznete nás na [www.skrvs.cz/cjo](http://www.skrvs.cz/cjo) nebo na [facebooku](https://www.facebook.com/skrvs.cjo).

Do udělení Ceny Jana Opletala zbývá ještě několik měsíců. Práce je stále hodně. Rozhodně náš čeká jednání o záštitech, odeslání pozvánek nejdůležitějším osobnostem akademické i politické sféry, doladění programu, v rámci kterého bychom rádi v průběhu slavnostního večera vzpomněli na studentská hnutí v průběhu historie. Dále pak důležitou součástí bude propagace a pro tu hledáme nejen vhodné lokální, ale i celonárodní partnery. 17. listopadu všechno snažení vyvrcholí.

*V jednotě je síla!* Cena Jana Opletala, obzvláště její příprava, je kolektivní práce, na kterou můžeme my, studenti, být hrdí.

## Pracovní skupina pro PR

Bc. Barbora Stuhlová

Jako stěžejní záležitost v náplni své práce považuje Pracovní skupina pro PR (PRASK PR) navázání kontaktů nejen s veřejností, ale především se samotnými studenty. Členové pracovní skupiny se zabývají výběrem účelných cest k proudění informací do médií i senátů a soustředí se na témata, která jsou důležitá a atraktivní. Nově se skupina zaměřila také na osobní kontakt. Toho chce dosáhnout svým podílem i osobní účastí na akcích konaných na jednotlivých univerzitách.

PRASK PR představila podobu nového newsletteru. Vycházet bude od května a obsáhne zajímavé aktivity SK RVŠ za uplynulé období. Toto období zatím není přesně stanoveno. Pracovní skupina nechce vydávat newsletter častěji než jednou za měsíc. Koordinátorka skupiny také zdůraznila apel na facebook, web a twitter komory. V plánu činností skupiny je zdokonalování propagace na těchto komunikačních kanálech.

Během následujících měsíců bude největší propagační pozornost věnována Ceně Jana Opletala, která byla taktéž představena na Workshopu 3.0. Kvalitní PR chce skupina dosáhnout především svou přítomností v univerzitních médiích, veřejných médiích a viral videem, které chystá.

Pokud bude mít kdokoliv z účastníků dotaz či připomínku týkající se PRASK PR, nechtě se obrátí na koordinátorku Barboru Stuhlovou. Kontakt nalezne na webových stránkách SK RVŠ.

## Pracovní skupina pro zahraniční záležitosti

Bc. Filip Příhoda

Pracovní skupina pro zahraniční záležitosti (PRASK ZZ) se zabývá zapojením studentské komory do věcí spojených s internacionalizací a mobilitami. Podporuje tak internacionalizaci jako integrální součást vysokoškolského vzdělání a prosazuje myšlenky boloňského procesu. Na evropské úrovni také reprezentuje komoru uvnitř Evropské studentské unie (ESU) a evropské asociace doktorandů (Eurodoc), kde hájí zájmy studentů v České republice.

V tomto roce se PRASK ZZ podílela na vypracování dokumentu Boloňský proces pohledem studentů<sup>1</sup> a Přehled student-centered learningu ve vysokém školství v Evropě<sup>2</sup>. Pracovní skupina pracovala na několika prohlášeních týkající se situace studentů ve světě, kdy jsme přispěli k zvýšení sounáležitosti českých studentů s mezinárodním prostředím. Členové pracovní skupiny se zúčastnili řady konferencí v několika zemích. V dubnu pracovní skupina organizuje po několika letech meeting skupiny V4+ Student Alliance, který utuží vztahy s nejbližšími studentskými uniemi z visehradského prostoru.

Aktivitty pracovní skupiny se soustředí dále na Ministerskou konferenci v Arménii<sup>3</sup>, která přináší jasnější vhled do toho, kam by měla směřovat budoucnost boloňského procesu, na překlad webových stránek SK RVŠ do anglického jazyka a na aktualizaci zahraniční strategie tak, aby odpovídala novým výzvám a trendům v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Zároveň pracovní skupina plánuje připravit poziční dokument SK RVŠ týkající se strategie mobility a internacionalizace, který by měl jasně stanovit principy, které SK RVŠ bude obhajovat.

---

<sup>1</sup><http://bwse2015.esu-online.org/Introduction>

<sup>2</sup><http://files.pascl.eu/wp-content/uploads/Overview-on-Student-Centred-Learning-in-Higher-Education-in-Europe.pdf>

<sup>3</sup><http://www.ehea.info/news-details.aspx?ArticleId=386>



# Workshopy

Celá akce pojmenovaná Workshop 3.0 ve skutečnosti obsahovala mnohem více než jeden workshop. Kromě dalšího doprovodného programu si všichni účastníci mohli zvolit dvě ze čtyř nabízených témat, přičemž ke každému tématu následně proběhly dva na sobě nezávislé workshopy pod vedením moderátora z řad členů SK RVŠ a především za účasti v tématu kovaného hosta.



## Veřejné sdílení studijních materiálů

Jakub Polách

Martin Vejražka zdůraznil zejména roli open-source materiálů, jejichž tvorbou se zabývá jak on sám, tak i druhý host Michal Tuláček. Účastníci následně uváděli své názory na cesty dostupnosti výukových materiálů pro uživatele a Martin Vejražka jednotlivé možnosti komentoval.

Po zmínění nejrozšířenějších dostupných médií byli rozděleni účastníci do skupin a konzultovali společně výhody a nevýhody informačních materiálů jak volně dostupných, tak se zabezpečeným přístupem. Následný komentář pozitiv a negativ v podání prvního mluvčího ozřejmil složitost dostupnosti předávaných informací.

Praktické zkušenosti a limity volného šíření materiálů ozřejmil Michal Tuláček, který nadále rozebíral legislativní podstatu šíření informací zejména z pohledu autorských práv. To vše po interaktivním dotazníku skrze webovou aplikaci a rozebrání pozice studenta a učitele v rámci předávání informací.

Po diskusi o kvalitě volně dostupných informací workshop pokračoval prezentací projektů, kterým se oba řečníci delší dobu věnují. Martin Vejražka nás provedl historií a momentální formou týmu tvůrců webu WikiSkripta a Michal Tuláček pokračoval ve stejné formě o vzniku portálu Ius Wiki.

Závěrem a výstupem workshopu byl pro každého z účastníků nejen objem nových informací a kvalitní přehled o tématu s upozorněním na benefity a případná úskalí aplikace jednotlivých výukových metod do praxe, ale také náhled na rozmanitost názorů vůči využívání zmíněných forem předávání znalostí i mezi samotnými účastníky.

## Sdílení přednášek v rámci univerzity

Ing. Pavel Šiler  
Ladislav Lázňovský

Sdílení přednášek je velice široký a těžko uchopitelný pojem. V rámci naší univerzity (Masarykovy univerzity, pozn. ed.) bych pod pojmem sdílených přednášek definoval takové, které jsou nahrané a poté v nějaké formě k dispozici studentům. Podle způsobu použití lze definovat tři základní kategorie:

**Automaticky natáčené přednášky** Ve vybraných učebnách jsou veškeré přednášky automaticky nahrávány tak, aby byla vidět projekce, vyučující a samozřejmě aby byla také kvalitně byla zaznamenána řeč vyučujícího. Akvizice se děje pevnou infrastrukturou.

**Přednášky nahrávané ručně na objednávku** Pokud se odehrává nějaká zajímavá přednáška mimo dosah automatu, je záznam pořízen televizní technikou v HD kvalitě.

**Předtočené přednášky** Pokud je vyučující plánovaně nepřítomen, přednášku lze natočit libovolně předem a v čase přednášky ji promítnout. Opět televizní technikou a v HD kvalitě.

Ve všech těchto případech je však nutná vyškolená obsluha a také náklady na techniku jsou poměrně vysoké. Na druhou stranu z naší vlastní zkušenosti lze říct, že jakékoliv nouzové řešení nevede k cíli.

Další věcí je otázka legálnosti takového počínání. V posledních dvou případech přesunujeme odpovědnost na zadavatele. Záznam mu odevdáme a sami s ním nijak nedisponujeme, případně postupujeme dle jeho písemných pokynů. V prvním případě je však situace horší. Získat jeden, absolutně nenapadnutelný právní názor je prakticky nemožné. Proto je prvořadě získat podporu školy jako takové. Automaticky nahrávány přednášky pak jsou dostupné pouze přes informační systém univerzity po přihlášení. I potom může přednášku shlédnout pouze vyučující a jen on může přidělit záznamu práva v rozsahu, který mu IS nabízí. Pokud si vyučující nahrávání přednášek explicitně nepřeje, je přednáška z nahrávání vypuštěna.

Takto se nám podařilo optimalizovat vztah vyučujících k nahrávání. Navíc nahrávání probíhá zcela automaticky, bez zásahu vyučujícího či jiné obsluhy. To bych považoval za jedno ze základních pravidel.

Jako shrnutí lze říct, že nahrávání přednášek je velmi dobrý nástroj pro nahrazení případné a ojedinělé neúčasti studenta na přednášce. Slouží dobře i v případě, že vyučující potřebuje záskok na jednu lekci nebo předává předmět jinému. Někteří vyučující využívají záznam i pro sebekontrolu vlastního vystupování při výkladu. Samozřejmě tento nástroj není koncipován jako přímý výukový prostředek a nemá ambice nahrazovat přednášku jako takovou a docházku studenta do školy. Taková možnost distanční formy studia by sice byla určitě možná, studium a veškeré materiály by však musely být pro tuto formu speciálně připraveny. Jako u každého nástroje, nelze hodnotit jeho potenciální nebezpečí. Může být použit dobře i špatně. V našem podání však nebylo a nebude snahou zabezpečit, aby student do školy nemusel. Jedná se jenom o náhradní řešení pro nouzové situace.

V rámci workshopu jsme se seznámili se sdílením přednášek na Masarykově univerzitě. Dozvěděli jsme se především jaká infrastruktura je potřebná, informace o pozitivích a negativích sdílení i o právních aspektech, případných rizicích a ceně tohoto multimédia.

Požadavky, aby takovýto systém fungoval, jsou technické zázemí, infrastruktura (kvalitní hardware, software, úložiště apod.); lidské zdroje (kdo to bude dělat a obsluhovat); legislativa (duševní ochrana); finance na vybavení apod.; pravidla užívání; znalosti vyučujícího a požadavky na obsluhování apod.; akademická vůle; včasnost a předmětová fóra pro dotazy.

Mezi pozitiva systému potom patří zachování kontinuity mezi vyučujícími; možnost náhrady za absenci ze zdravotních a jiných vážných důvodů; sebereflexe a sebezlepšení vyučujících; komfortní podpora při studiu.

Mezi negativa sdílení můžeme zařadit např. neúčast studentů na přednáškách; nevoli vyučujících; zástupné problémy (problém s kvalitou přednášky, výmluvy na to, že studenti kvůli nahrávání nechodí); právní problémy a legislativa; vykrádání know-how; finance a dostupnost zdrojů; snižování hodnoty vzdělání (za určitých podmínek); technické problémy (IS); lidský faktor; absence na přednáškách; chybějící interakci.

Obecně můžeme shrnout, že sdílené přednášky jsou nástrojem, kterému je třeba dát správný rozměr užití. Je nutné správně nastavit práva sdílení – určit, komu má být video přístupné, zda studentům, kteří chodí na přednášky, nebo nemocným apod. V rámci workshopu zazněly názory, že si to studenti (akademických obcí, které toto nevyužívají a jsou tím tzv. nepolíbeni) neumějí představit.

Sdílení záznamu nemá smysl u všech oborů, obzvlášť u takových, kde je vysoká míra interakce. Účastníci workshopu vidí problém v užívání tohoto nástroje jako náhrady v případě absence na přednáškách, přičemž vyučující může pro zpřístupnění vynucovat přítomnost ve chvíli, kdy je záznam pořizován.

Sdílení přednášek ve velkém je především hůdnou budoucnosti. Bude nutná změna mentality studentů i vyučujících. I tak lze video užívat pouze jako podpůrný nástroj. Problematika by neměla být řešena na národní úrovni, ale individuálně na fakultách.

## Propagace moderních vyučovacích metod

MUDr. Jitka Feberová, Ph.D.

Bc. Michal Zima

Co jsou moderní výukové metody ve studiu je vlastně otázkou. Moderními výukovými metodami ve studiu v tomto příspěvku bude míněna pouze ta jejich část, která se týká e-learningu a ostatních elektronických forem výuky. Nesporným přínosem u těchto typů zdrojů je dostupnost časová, prostorová a *množstevní* a dále možnost rychlé aktualizace.

Elektronické výukové materiály mají různou míru *granularity*, tedy rozsahu. Tím se liší od konvenční literatury, která většinou obsahuje zpracovanou určitou, spíše širší, ucelenou část dané problematiky. U konvenční literatury je dále přítomen redakční proces, takže kvalita, ať již formální, jazyková či obsahová je kontrolována.

Jedním z možných řešení zpřístupnění konvenční literatury v elektronické formě je postup nakladatelství Karolinum, které zveřejňuje svou produkci v elektronické formě v mezinárodních distributorských sítích poskytovatelů e-knih, ale s tím, že pro studenty jsou pak tyto publikace v rámci celé Univerzity Karlovy v Praze dostupné v jakémkoliv počtu souběžných přístupů.

Učitelé na všech vysokých škol by měli mít vyhrazen odpovídající čas na tvorbu výukových textů a za tuto činnost by měli být hodnoceni podobně jako za činnost vědeckou. Vzniklé výukové texty by pak měly být publikovány na dané vysoké škole optimálně tak, aby byly v elektronické formě dostupné všem jejím studentům.

Vysoká škola by měla vůbec zaručit studentům dostupnost veškeré doporučené studijní literatury ve své knihovně. Cestou k tomuto cíli by mohlo být zavedení systému automatického porovnávání doporučené literatury a dostupné literatury na dané vysoké škole. Vyselektovaná hůře dostupná literatura by byla následně pořízena. Těžko dostupná doporučená literatura by pak měla být opatřena alespoň v jednom exempláři a zdigitalizovaná zpřístupněna na terminálech v knihovnách (což neodporuje autorskému zákonu). Zcela nedostupná literatura pak těžko může být doporučenou literaturou.

U všech dalších typů elektronických studijních opor by měl být zaveden redakční proces a měla by, podle mého názoru, být zajištěna široká pluralita nástrojů pro tvorbu a prezentaci těchto typů materiálů. Ovšem tyto materiály by měly být sesazovány do smysluplných celků na jednom místě např. v portálu nebo ještě lépe v rámci v rámci learning manage-

ment systému (LMS). LMS poskytují navíc možnosti, jak usnadnit práci jak učitelům, tak i studentům, odpadá např. nutnost dělat *prezence*, odevzdávat úlohy na papíře, vyhodnocovat zdlouhavě papírové verze testů (pokud se nejedná o úlohy typu dlouhá tvořená odpověď) a naopak je možno zařazovat do výuky interaktivní prvky, ankety, dotazníky, fóra, workshopy, větvené přednášky s řízeným průchodem, autotestování znalostí pomocí *balíčků karet* atd. Možná poněkud opomíjenou záležitostí je, že tyto systémy jsou schopny archivovat činnosti studenta do takových podrobností, že v klasické výuce by to bylo prakticky nereálné.

V oblasti *dostupnosti* se elektronizace zdá být téměř dokonalým řešením. Jinak je ovšem otázka, zda dobrý učitel nedokáže v módu *unplugged* více nežli propracovaný e-learningový systém. Disputace by měla být rozhodně i nadále základem vysokoškolského vzdělávání a elektronické formy pouze podpůrným prostředkem této základní metody.

Na úvodní brainstorming, který účastníky zatáhl do problematiky moderních způsobů výuky, navázala interaktivní přednáška Jitky Feberové. Představila mj. platformu Moodle, fenomén elektronických informačních zdrojů a demonstrovala práci s mnoha studijními on-line platformami.

Během živé diskuse, která celou prezentaci provázela, účastníci workshopu spatřovali problém ve skutečnosti, že vyučující prostě nemají čas vytvářet výukové materiály, jelikož jsou namísto toho tlačeni k vědecké práci. Dále vyučující nemají v zásadě motivaci vylepšovat svou formu přednášek, což se projevuje klesáním kvality výuky. Priorita je nyní věda, nikoliv výuka. Nicméně je to záležitost způsobu financování vysokého školství se strany státu. Změny by byly na místě.

Dle názorů zúčastněných by měl být pedagog motivován k participaci na vytváření e-learningových nástrojů a jejich používání. V takovém případě by bylo žádoucí pořádat dobrovolná školení pro pedagogy v této oblasti.

Diskuse se vedla i kolem nástroje Moodle. Na některých fakultách je dokonce kurz s Moodle vyučován, a to také povinně. Tato skutečnost byla vnímaná kladně, jelikož je to v mnoha případech žádoucí. Znalost rozhraní Moodle může dotyčným studentům výrazně usnadnit určité části studijního procesu.

Na závěr se studenti shodli, že moderní metody výuky spočívají zejména ve schopnosti vtáhnout posluchače do vzdělávacího procesu. Poté si student problematiku osvojí efektivněji.

## Multimediální studijní opory

Daniel Thibaud

V rámci workshopu byla diskutována problematika zavádění moderních technologií do výuky, jejich výhod i nevýhod a možností jejich použití. Většina workshopu pak byla věnována kritické diskusi na téma potřeby zavádění moderních technologií ve výuce. Z této diskuse vyplynulo, že nejzásadnějším aspektem každé výuky, která je realizována s učitelem, je kvalita samotného učitele, jeho osobnost, znalosti, povahové vlastnosti a schopnost předat svým studentům žádoucí informace. Veškeré případné moderní elektronické pomůcky jsou doprovodným aspektem výuky – mohou být zábavné a poutavé, do jisté míry mohou zvyšovat efektivitu vzdělávacího procesu, nikdy však nemohou být hlavním nástrojem výuky. V této části workshopu jeho vedoucí uplatnil své osobní zkušenosti s výukovým procesem na gymnáziu a na obecně platných psychologicko-pedagogických poučkách demonstroval slabá a silná místa moderních technologií ve výuce.

V druhé části workshopu pak byla jeho účastníkům demonstrována jedna z velmi aktuálních a na vysokých školách často nově zaváděných technologií pro výuku, a to interaktivní výuka s využitím tabletů. Účastníci byli seznámeni s širokým spektrem aplikací využitelných ve výuce středoškolských a vysokoškolských předmětů, čímž získali přehled o jejich případném použití ve vlastních studijních oborech.

Závěry z workshopu si každý z jeho účastníků udělal sám. Obecná rada pro studenty, kteří by mohli ovlivnit pořízení podobných technologických novinek pro výuku na jejich vysoké škole, se však sama nabídla – je potřeba kriticky zhodnotit potencionální přínos vynaložených prostředků do technologií a nepodlehnout dojmu, že jsou *samospásné*. Mnohem důležitější než pomůcky ve výuce je zřejmě samotná kvalita a odborná erudice vyučujících nejen v jejich odbornosti, ale také v oblasti pedagogiky a psychologie.



# Závěrem

Stejně jako pro každého rodiče je právě jeho dítě to nejhodnější, nejšíkvnější a kdovíjaké nej ještě, tak pro každého organizátora je právě jeho akce tou nejlepší. I když se my v SK RVŠ samozřejmě snažíme být sami k sobě co nejvíce objektivní, vždy oceníme pohled zvenčí. Proto jsme moc rádi, že se nám podařilo získat dva příspěvky od dosud SK RVŠ nepolíbených účastníků.

Budeme pouze rádi, pokud vám vydrží tento správný vysokopeční *rozhled* bez ohledu na *zdroje znečišťování*, se kterými se napříč naším studentským životem potýkáme. Při pohledu ze správného úhlu mohou být některé docela snadno zvládnutelné.



## Překvapivě dobrý workshop

Ing. arch. Barbora Janíková

V SK RVŠ jsem se dříve neangažovala, nevěděla jsem tedy, co očekávat. Po dvou dnech jsem odjížděla s dojmem kvalitně využitého času. Organizátoři odvedli profesionální práci. Vše fungovalo, statické aktivity byly namixovány s dynamickými a člověk tak neztratil pozornost. Úvodní představení práce SK RVŠ a jednotlivých komisí bylo klíčové zejména pro všechny nováčky jako já.

Z odpolední aktivit bych vyzdvihla workshop Propagace moderních vyučovacích metod, který byl dobře připravený, přinesl nové informace a hlubší vhled do fungujícího systému Univerzity Karlovy v Praze. Kombinoval teoretický základ a praktické ukázky a nechal dostatečný prostor k závěrečné diskuzi.

Přesto byl pro mě workshop hlavně o lidech. Byla jsem mile překvapena, kolik angažovaných lidí vkládá úsilí a čas do práce v SK RVŠ, abychom my ostatní měli lepší studijní podmínky. SK RVŠ na mě udělala dojem dobře fungující, profesionální a velmi přátelské skupiny, která je otevřená každému, kdo se zajímá nebo je třeba i připraven pomoci. Bylo skvělé navázat nové kontakty, vyměnit si informace a zkušenosti se studenty z jiných vysokých škol a možná se i ujistit, že všude mají své problémy.

Na závěr musím zmínit lokalitu. V Ostravě jsem byla poprvé a nepodařilo se mi z ní vidět tolik, kolik bych chtěla. Co jsem viděla, převýšilo mé očekávání. Nová budova, ve které se workshop konal, je prostorná a vzdušná. A nedělní exkurze do Dolní oblasti Vítkovice nám všem na závěr poskytla ten správný *rozhled*, a to nejen ten z vysoké pece na okolí.

## Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

Mgr. Emília Stecíková

V dňoch od 24. do 25. apríla 2015 som zastupovala Asociáciu doktorandov Slovenska na Workshope studentských senátorů a senátorek 3.0. Odbornú garanciu zabezpečili odborníci z praxe, ktorí so študentmi diskutovali o aktuálnych trendoch v moderných vyučovacích metódach. Hlavnou témou Workshopu 3.0 boli moderné výučbové metódy. Odborná časť workshopu bola organizovaná prostredníctvom štyroch tematických blokov, ktoré sa venovali zdieľaniu prednášok a študijných materiálov, propagácii moderných vyučovacích metód a využívaniu multimédií.

Jednotlivé prednášky boli sprevádzané živými diskusiami tak zo strany prednášajúcich, ako aj študentov. Na záver zazneli prezentácie prvých výstupov zo všetkých tematických blokov, ku ktorým dospeli študenti spoločne s prednášajúcimi. V čom spočíval význam workshopu pre mňa osobne? Bolo to predovšetkým nadobudnutie cenných odborných poznatkov, ktoré sú výsledkom dlhodobého mapovania problematiky moderných výučbových metód. Neoceniteľnou skúsenosťou bola pre mňa otvorená diskusia podporená excelentnou erudíciou účastníkov workshopu. Nemenej silný vplyv na moje dojmy mali aj profesori a lektori, ktorí nevystupovali ako authority, ale skôr ako lídri, pretože dokázali majstrovsky skombinovať svoje odborné poznatky s ľudským prístupom a empatiou.

Celé podujatie bolo sprevádzané nielen odbornou časťou, ale aj nadväzovaním osobných kontaktov a návštevou Národného superpočítačového centra IT4Innovations a Dolnej oblasti Vítkovic. Workshop 3.0 organizovaný SK RVŠ tak predstavoval kultivované odborné podujatie, ktoré skutočne naplnilo zámeru tejto organizácie.

## Vedli jste si skvěle

Ing. Hynek Roubík

Letošní workshop považuji za velmi povedený a z mého pohledu v dosavadní historii těchto akcí SK RVŠ za zatím nejlépe připravený.

Proto patří velké poděkování celému organizačnímu týmu, díky kterému se tak stalo. Jmenovitě předsedkyni Komise pro vysokoškolskou samosprávu a hlavní organizátorce Anetě Haškové, dále členkám a členům její komise Denise Madecké, Martině Mlčochové, Milanu Oralovi a Kateřině Polínkové a také tajemnici SK RVŠ Janě Kudrnové.

Další poděkování patří moderátorům, kteří vedli jednotlivé bloky, komunikovali s hosty a facilitovali diskuzi. Jmenovitě poděkování Danieľovi Thibaud, Ladislavovi Lázňovskému, Jakubovi Poláchovi a Michalovi Zimovi. Zároveň děkuji i týmu, který navrhl hosty do jednotlivých panelů a připravil podstatné podklady. A poděkování patří i Stanislavu Jeřábkovi a Františku Moulisovi, kteří tento sborník připravili.

Největší poděkování však samozřejmě patří všem účastníkům této skvělé akce!

Těšíme se na shledanou při další příležitosti.



Workshop 3.0  
Sborník příspěvků

---

Vydala: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze  
Technická 5, 166 28 Praha 6  
Editoři: František Moulis, Stanislav Jeřábek  
Rok vydání: 2015  
Počet stran: 26

Elektronická verze publikace ve formátu PDF





SK:>RVŠ

Studentská komora Rady vysokých škol  
Ovocný trh 5  
116 36 Praha 1  
tel. +420 731 072 634  
e-mail [skrvs@skrvs.cz](mailto:skrvs@skrvs.cz)  
[www.skrvs.cz](http://www.skrvs.cz)

ISBN 978-80-7080-938-9